

тогава започналъ да се мисля твърдъ много. Въ Бѣлградъ бѣше ми попадналъ на ржка единъ романъ отъ тайни дружества: *Тайни сѫдъ и свободнитъ сѫдии*. Слѣдъ него отвори ми се ищахъ, да търся да чета и други дѣла отъ тая литература на секретните дружества, като *Италиянските карбонари*, французките *Карбонари* въ време на осемнайсето столѣтие и въ началото на 19-то, и други такива дружества отъ французската революция. Тази литература се бѣше впила съвсѣмъ въ главата ми. Азъ виждахъ, че тия дружества сѫ съществували при народи, които не сѫ били подчинени на други държави, както ний на Турция, и че тамъ сѫ горнили други цѣли, а особено въ срѣдний вѣкъ, въ времето на феодализма, т. е. за сваляние на владѣтелитѣ си, за придобиване на по-голѣми национални свободи и прочее. Наконецъ заключението ми бѣше, че тѣ сѫ много по-удобни за освобождението на единъ потжпканъ народъ отъ другъ чуждъ владѣтель отъ друга раса, както стоимъ ний съ турцитѣ, които сѫ толкова глупави и наивни, щото немогатъ да проникнатъ въ замислитѣ и намѣренията на нашия народъ, отдѣленъ отъ тѣхъ по религия, язикъ, нрави и вѣспитание. Такива идеи се въртѣха изъ умътъ ми и бѣха ме обсебили съвѣршено. Прочее азъ бѣхъ си съставилъ едно вжтрѣшно убѣждение, което съ пропагандирание на своите революционни идеи, може да обгърне цѣлия български народъ.

Така като мислихъ цѣла ноќь, и не можахъ да затворя очи, съставихъ си единъ планъ, какъ ще отговоря сутринта на Руссети за отклонение идеята му за съставяние на български волентири, а особенно като знаяхъ, защо прибѣгватъ тѣ въ този случай къмъ българитѣ, че една диверсия срѣщу турцитѣ ще имъ бѫде по-удобна, а пъкъ тя ще бѫде най-згодна за постижение на нашите български цѣли.

Отидохъ на другия денъ при Руссети, той бѣше въ дома си. Азъ започнахъ да му говоря, че съставянието на волентири е много добра работа отъ